Raahen kirkon alttaritaulu 100 vuotta

TEKSTI JA KUVA KIRSI-MARIA HILTUNEN

Raahen kirkon alttaritaulu *Heräävä toivo* vihittiin käyttöön lauantaina 9.10.1926 klo 18. **Eero Järnefeltin** maalaamaa taulua juhlitaan säveljuhlalla tasan sata vuotta myöhemmin tulevana perjantaina 9.10.2026 klo 18. Juhlallisuudet jatkuvat sunnuntaina messulla ja kirkkokahveilla.

Kappalainen **Markus Tuukkanen** on perehtynyt Raahen kirkon alttaritaulun historiaan ja kertoo molemmissa juhlissa mielenkiintoisia asioita sen vaiheista.

– Minua alkoi kiinnostaa myös Raahen kirkon alttaritaulu osana Järnefeltin alttaritaulumaalauksia, Markus kertoo. – Järnefelt uudisti alttaritaulumaalausta. Aiemmin alttaritauluissa oli usein Jeesus ristiinnaulittuna tai muita pääsiäisen aiheita. Järnefelt maalasi ei-perinteisiä aiheita, kuten tämän *Jeesus tyynnyttää myrskyn.* Se, mitä voidaan ottaa alttaritaulujen aiheiksi, laajeni.

Eero Järnefelt maalasi kaikkiaan viisi alttaritaulua: Keuruun kirkkoon kahden alttaritaulun kokonaisuuden eli *Jeesus ristillä* ja predellataulu *Getsemane,* Jyväskylän Taulumäen kirkkoon *Jeesus ja veteen vajoava Pietari*, Liedon kirkkoon *Jeesus ja langennut nainen*, Raahen kirkkoon *Heräävä toivo* sekä Helsingin Johanneksen kirkkoon *Saulin kääntyminen.*

Perjantain säveljuhlassa tehdään matkaa näiden alttaritaulujen parissa, jotka pääsevät esille heijastettuina valkokankaalle Raahen kirkossa.

– Säveljuhlassa kuullaan musiikkia ja runoja, mm. Verneri Liinamaan ja Kalevi Silvolan kirjoittamat runot, joiden innoittaja Heräävä toivo -alttaritaulu on ollut. Sunnuntain messun kirkkokahveilla kerron alttaritaulun vihkimisjuhlasta mielenkiintoisia poimintoja ja nostan arkistojen aarteista esille joitakin ehkä vähemmän tunnettuja tietoja Raahen kirkon alttaritaulusta.

Rohkea päätös

Raahen seurakunnan arkistoista löytyy kirkon alttaritauluun liittyvää kirjeenvaihtoa Järnefeltin ja seurakunnan välillä. Aluksi pohdittiin alttaritauluaiheeksi toisintoa Taulumäen kirkon alttaritaulusta *Jeesus ja veteen vajoava Pietari*, mutta lopulta päädyttiin aiheeseen *Jeesus asettaa myrskyn*.

– Siitä, kuka tai mikä instanssi teki päätöksen aiheesta, ei ole kirjallisia dokumentteja. Valistuneimmat arviot ovat, että silloinen kirkkoherra **Heliövaara** oli ratkaiseva tekijä.

Järnefelt matkasi 1925 Italiaan perehtymään välimerellisiin väreihin ja valaistusolosuhteisiin sekä tekemään luonnoksia merestä, veneistä ja kalastajista. Varsinaisen maalaustyön hän teki Pariisissa alkuvuodesta 1926.

– Alttarimaalaus on Järnefeltin viimeisimpiä suuria maalaustöitä – hän täytti 1926 63 vuotta. Maalaus kertoo tietynlaisesta kypsyydestä: taidemaalari ja professori on tiennyt, mitä tekee.

Merellinen aihe sopii Raaheen.

– Raahe on ollut ja on edelleen merikaupunki. Täällä on totuttu myrskyihin ja myös kunnioittamaan merta.

Maalaukseen tarvittavat varat koottiin ompeluseuran myynneillä: käsitöillä, kahveilla ja leivonnaisilla.

– Alttaritaulun hankkiminen Järnefeltiltä oli seurakunnalle iso taloudellinen ponnistus ja rohkea päätös. Saadaan olla kiitollisia siitä: alttarimaalaus on Raahen kirkon nähtävyys, joka puhuttelee kaikkia kirkkoon tulevia.



Kappalainen Markus Tuukkanen on tutkinut Raahen kirkon alttaritaulun historiaa. ”Taulun tärkein viesti on nimensä mukaan Heräävä toivo. Järnefelt sanoi Jeesuksen takana olevan Filippuksen olevan maalauksen avainhenkilö: hänessä on se heräävä toivo.”

Seurakunta kutsuu

Raahe • Saloinen • Pattijoki • Vihanti • Siikajoki

RAAHEN SEURAKUNTA

KIRKKOVUOSI

SU 11.10.
20. sunnuntai helluntaista
Usko ja epäusko
Ps. 78:1–8, Jes. 8:11–15, 2. Kor. 1:18–22, Joh. 9:24–38

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ

Sunnuntai 11.10., 20. sunnuntai helluntaista

MESSU
klo 10 Raahen kirkko,
striimataan
l. Markus Tuukkanen ja s. Teemu Isokääntä, kanttorina Niina Ylikulju. Raahen kirkon alttaritaulu ”Heräävä toivo” 100 vuotta-messu. Messu striimataan. Messun jälkeen kirkkokahvit kirkossa ja esitelmä alttaritaulusta.

klo 10 Siikajoen kirkko, messu,
Pooki-radiointi l. ja s. Sofia Onditi.
HUOM! Poikkeuksellinen alkamisaika.
klo 13 Pattijoen kirkko, sanajumalanpalvelus, l. Ossi Kaikkonen ja s. Tapio Kukko. Kumppanina Pattijoen ry.
klo 13 Paavolan kirkko, messu,
l. Sofia Onditi ja s. Aimo Hautamäki. Messukumppanina Paavolan RY.
HUOM! Poikkeuksellinen alkamisaika.

Sanan ja rukouksen ilta
To 8.10. klo 18.30 Raahen kirkossa
”Mitä sinulle kuuluu” Mukana Hanna Oja-Nisula, Olli Vaittinen, seurakuntalaisen puheenvuoro. Vapaa sana, ehtoollisen vietto, mahdollisuus henkilökohtaiseen esirukoukseen.



Aamurukoushetki
Ke 14.10. klo 7.30 Saloisten kirkko
Marko Visuri.

Keskiviikko 14.10.
klo 18 Pattijoen kirkko, iltamessu
l. ja s. Ossi Kaikkonen. Nuorten iltamessu.
klo 18 Ruukin srk-talo, kirkkosali, hiljaisuuden iltamessu
l. ja s. Sofia Onditi.



Naisten aamukahvit
la 17.10. klo 10 Pattijoen pappilassa. Aiheena ”Raamattu arjessa”, josta alustaa Leila Ikonen.

MUSIIKKI

Alttaritaulun 100 v. -juhlakonsertti
Pe 9.10. klo 18 Raahen kirkossa
Raahen kirkossa kuullaan musiikkia ja runoja Eero Järnefeltin maalaamien alttaritaulujen teemoista. Vapaa pääsy, lämpimästi tervetuloa!



MUSIIKKI

Projektikuoron harjoitus
To 8.10. klo 17 Vihannin srk-talo
Tervetuloa projektikuoroon Vihantiin. Harjoittelemme Pyhäinpäivän iltakirkkoa varten 8.10., 15.10. ja 29.10.

Raahen musiikkiopiston iltamusiikki
Ma 12.10. klo 19 Pattijoen srk-talo
Esiintyy Raahen musiikkiopiston oppilaat. Vapaa pääsy, iltateet.
Järj. Raahen seurakunta ja Raahen musiikkiopisto.

Iltalaulujen ilta
Ke 14.10. klo 18 Saloisten kirkko ja srk-koti
Naiskuoro Tuuli, Raahen kirkon lapsikuoro ja kanttorit Emmi Muhola ja Jouni Pietiläinen esittävät iltalauluja. Hartaus Marko Visuri. Vapaa pääsy, iltapala srk-kodilla konsertin jälkeen, tuotto Yhteisvastuulle.

Projektikuoron harjoitus
To 15.10. klo 19 Paavolan kirkko
Tervetuloa laulamaan projektikuoroon. Laulamme pyhäinpäivän jumalanpalveluksessa Paavolan kirkossa la 31.10. klo 19. Ilmoittaudu Johannalle p. 040 671 0703.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE

PERHETOIMINTA
Raahen alue
Pattijoen srk-talo:
Ke klo 10–12 perhekerho
Vihannin alue
Vihannin srk-talo:
Ke klo 10–12 perhekerho
Siikajoen alue
Siikajoen pappila:
Ma klo 10–12 perhekerho
Paavolan srk-talo:
Ti klo 10–12 perhekerho
Ruukin srk-talo:
To klo 10 perhekerho
Lisätietoja perhetoiminnasta: p. 040 671 0657 / Merja Tuomaala

Porinapata
Ti 13.10. klo 14 Saloisten srk-koti, kerhoilta
Porinapata Saloisten seurakuntakodilla. Leikkiä, yhdessäoloa, kahvittelua ja hartaushetki.



Jippii -musikaali
La 10.10. klo 15 Raahesali (kirkkokatu 28)
Kokoperheen Jippii -musikaali: Sanan salaisuus. Vapaa pääsy.



Myytävänä sämpylöitä (5 eur/ 6 kpl), pullia (1,5 e/kpl) ja kuivakakkuja (alkaen 12 e/kpl). Mahdollisuus kahvitella paikan päällä.
Jos sinulla on mahdollista tulla vapaaehtoiseksi myyjäisiin, ota yhteyttä Anna-Liisaan puh. 040 6710 704. Arpavoittoja voit tuoda seurakuntatalolle Anna-Liisalle to 29.10. Torstairuokailun aikana klo 11–12. Myyjäisten tuotto Yhteisvastuun hyväksi.

NUORILLE

RAAHE-SALOINEN-PATTIJOKI:
Nuorten avoimet ovet
Pe 9.10. klo 19 Raahen srk-keskus, Brahe Hartaushetki noin klo 20.30. Tervetuloa!
Nuorten Raamis
Ma 12.10. klo 19–21 Pattijoen pappila, yläkerta. Nuorten Raamattupiiri ja yhdessäoloa.

AIKUISILLE

RAAMATTUPIIRIT
Raahe-Saloinen-Pattijoki
Ke 7.10.
Klo 18 Naiset sanan lähteellä, Saloisten srk-koti, kerhotila.
To 8.10.
Klo 10 Aamupäiväpiiri, Pattijoen pappila, Sali.
Ma 12.10.
Klo 18 Raamattu- ja keskustelupiiri, Kummatti.
Ti 13.10.
Klo 14 Majakan naisten raamattu- ja keskustelupiiri, Majakka.
Klo 18 Miehet sanan äärellä, Raahen kesäkoti.
Klo 18 Naisten raamattu- ja keskustelupiiri, Saloisten srk-koti, Sali.

Uusi raamattupiiri
Torstaisin klo 18 15.10. alkaen Junnilanmäen kerhohuoneella
Osoite Hedbergintie 19 c, Raahe

RUKOUSPIIRIT
Pe 9.10.
klo 9 Aamurukouspiiri, Majakka. Rukousta vainottujen puolesta.

Israelilainen tanssi – The Israel Folk Dances
Ke 14.10. klo 18.30 Rantakatu 7 D, toinen kerros / second floor
We start with the basics, so you won't need any previous dance experience. Bring with you a water bottle, comfortable clothes, indoor training shoes or dance shoes.
For more information: Leena Eskelinen 040 828 6805



Hiljaisuuden retriitti
Pe-Su 16.-18.10.2026 Törmälän tilalla
”Hän on sinun kanssasi, hän ei jätä sinua yksin, eikä hylkää sinua”
Tervetuloa hiljentymään syksyn pimenevien iltojen keskelle. Retriitissä saat viettää levollisen viikonlopun rukoushetkien, hiljaisuuden ja maittavan ruoan parissa. Retriitti on täynnä. Voit ilmoittautua varasijalle vielä 8.10. mennessä. Lisätietoa retriitistä Antti Jeskaselta 040 671 0606 tai Nina Oksaselta 040 671 0673. Hinta 100 €.



Armolahjat rakentavat seurakuntaa
Su 18.10. klo 14–18 Raahen srk-keskus
Pastori Timo Pöyhönen Hengen uudistus kirkossamme ry:stä tulee vieraaksemme. Timo pitää kaikille avoimen koulutuksen armolahjoista. Aloitamme päiväkahvilla klo 14 ja päätämme keittopäivälliseen noin klo 17.

LÄHETYSTYÖ

LÄHETYSPIIRIT
Ma 12.10.
klo 13.30 Raahen lähetyspiiri, Raahen srk-keskus, Brahe.
Klo 17 Toivoa naisille -piiri, Pattijoen pappila, yläkerta.

DIAKONIA

YHTEISÖRUOKAILUT
Seurakunnan järjestämät yhteisöruokailut. Aterian hinta 5 €, peruskoululaiset 2,5 € ja alle kouluikäiset veloituksetta. Tulethan aterialle vain terveenä.
Tiistaiateria 13.10. klo 12–13 Raahen srk-keskuksella.
Torstairuokailu 15.10. klo 11–12 Vihannin srk-talolla.

ELÄKEIKÄISTEN KERHOT
Mahdollisuus taksikyytiin 5e/kerta omavastuuhinnalla. Taksikyydit sovitaan työntekijän kanssa, ei varata itsenäisesti taksikeskuksesta.

Raahe
Yhteiskerho Raahen srk-keskus Pietari salissa to 8.10. klo 11–13.30.
Kerhossa ruokailu (5e) ja päiväkahvit sekä hartaus. Kerho osana vanhusten viikon ohjelmaa. Teemana arjen kohtaamiset. Mukana vierailijoita Raahen seudun muistiyhdistyksestä.
Lisätiedot Marja-Leena Kivilompolo-lta, p. 0406710623.
Saloisten seurakuntakerho Saloisten srk-kodin salissa to 15.10. klo 11.30–13.30.
Aloitamme ruokailulla (5e omavastuu), ohjelmaosuus, tuolijumppahetki ja lopuksi päiväkahvit. Vastuuhenkilö Jenni, p.040 6710686.

Ruukki
To 8.10 ei ole Ruukissa torstairuokailua eikä seurakuntakerhoa.

Vihanti
Seurakuntakerho Vihannin srk-talolla to 15.10. klo 12.30–13.30.
Mahdollisuus ruokailla ennen kerhoa. Taksikyytiä koskevat tiedustelut Anna-Liisalta p. 040 6710 704.

Vanhustenviikon juhla
To 8.10. klo 12–14 Paavolan srk-talolla
Klo 12 Lounas ja kakkukahvit. Klo 13 ohjelmaa: seurakunnan tervehdys, vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtajan tervehdys, pienoisnäytelmä, yhteislauluja ja hartaus. Tilaisuus päättyy klo 14. Tilaisuus on maksuton ja sisältää lounaan ja kakkukahvit. Tarjoiltavat ovat laktosittomia, gluteeniton ruokavalio on huomioitu. Tilaisuuden järjestävät yhteistyössä Siikajoen vanhus- ja vammaisneuvosto sekä Raahen seurakunta

Diakoniatyöntekijä tavattavissa
Pe 9.10. klo 10–11.30 Majakka
Tule tapaamaan diakoniatyöntekijää Majakkaan ja juttelemaan päivän kuulumiset. Kohtaamisen aikana ei ole mahdollisuutta saada taloudellista avustusta, mutta voit varata tällöin ajan henkilökohtaiseen keskusteluun ja/tai palveluohjaukseen ja hengellisyyden tukemiseen diakoniatoimistolle.

Luohuan päiväpiiri
Ma 12.10. klo 13–15 kokoontuu Niemelöillä, Mökkiperäntie 14.
Ohjelmassa hartaus, kahvittelua ja mukavaa yhdessäoloa. Lisätiedot diakoniatyöntekijältä, p. 040 - 6710 717. Tervetuloa!

Hengellisyys voimavarana ryhmä
Ti 13.10. klo 10–11.30 Raahen srk-keskus, Salo
Sinulle, joka haluat keskustella erilaisista aiheista, toivot rohkaisua Raamatun Sanasta ja voimia arkeen yhteisestä jakamisesta. Ryhmän alussa kahvit/tee ja hartaus. Voit osallistua silloin kun sinulle sopii! Lisätiedot ryhmästä: diakonissa Anna Vatjus p. 040 6710 621.

Siikajoen Diakonia-lähetyspiiri
Ti 13.10. klo 13–15 Siikajoen pappila, Sali. Mukana Hannele.

Asunnottomien yö
Ti 13.10. klo 17 Majakka
Keittoruoka tarjolla klo 18–20, tämän jälkeen kahvia/teetä/mehua ja sämpylöitä. TTervetuloa syömään lämmintä keittoa, juomaan kuppi kuumaa ja kohtaamaan muita. Tarjolla myös lahjoituksena saatuja talvivaatteita ja villasukkia sekä palveluohjausta. Yhteistyössä as.sosiaalityö, as.neuvonta ja Raahen Psyyke ry.
Talvivaatelahjoituksia vastaanotetaan raahelaisille asunnottomille ja syrjäytymisvaarassa oleville. Erityisesti tarvitaan miesten sekä pienikokoisten naisten talvivaatteita ja -kenkiä. Lahjoitukset voi tuoda Majakka ry:lle (Kauppakatu 46) pe 9.10. tai ma 12.10. klo 10-13 tai Raahen Psyyke ry:lle ma-to 8-15 ja pe 8-14. *Yhteistyössä as.sosiaalityö, as.neuvonta ja Raahen Psyyke ry.*

Diakonia-lähetyspiiri
To 22.10. klo 13 Kuusiratin kylätalolla, Nuupakantie 143, Vihanti
Kahvitarjoilu. Mahdollisuus lahjoittaa lähetystyölle. Lämpimästi tervetuloa, myös muilta kyliltä.

Tupatoiminta
Mirjan ja Maunon Tupa Ruukissa avoinna ma-pe klo 10–14.
KotoTupa Paavolassa keskiviikkoisin klo 9–13. Käteismaksu. *Kahvilan toiminnan mahdollistaa seurakunnan vapaaehtoiset ja MMM-testamentti.*
Ilona-käsityöpiiri parittomien viikkojen ma klo 14 Mirjan ja Maunon tuvalla.

SEURAT

SEURAT
Seurat
To 8.10. klo 14:30 Hopeatauri
Jouko Karhumaa

Seurat
Su 11.10. klo 17 Pattijoen kirkko
Pattijoen ry:n kirkkoseurat Pattijoen kirkossa klo 17 ja kirkkokahvit Pattijoen srk-talolla klo 18.30.

RAUHANYHDISTYKSET
Raahe
Ke 7.10. klo 18:30 rippikouluun menevien kodinilta
Su 11.10. klo 16 seurat, Aarne Härö, Tuomo S Eskola
Ti 13.10. klo 13 aikuistenkerho, O-V Niskakangas
Ke 14.10. klo 18 Keskiviikkoillan seurat ja PDT myyjäiset, M. Tuukkanen
Saloinen
Ke 7.10. klo 18.30 rippikouluun menevien kodinilta Raahen ry:llä
To 8.10. klo 18 seurat, Atso Saukko
Su 11.10. klo 17 seurat, Mauno Kurunlahti, Jorma Vuorma
To 15.10. klo 18 seurat, Matti Yrjänä
Pattijoki
Ke 7.10. klo 18 ompeluseurat ja raamattutunti, Pauli Alasaarela
Su 11.10. klo 13 sanajumalanpalvelus kirkossa, Liturgi: Ossi Kaikkonen, saarna Tapio Kukko **klo 17** seurat kirkossa, Tapio Kukko, Esa Kinnunen
Ke 14.10. klo 18 kotiompeluseurat Rautakoskella, Matti Hanhisuanto
Vihanti
Pe 9.10. klo 18.30 Ompeluseurat ja siikatörmämyyjäiset
Siikajoki
Pe 9.10.
Klo 18 ompeluseurat Revonlahden ry:llä, Mika Karsikas **klo 19** ompeluseurat Ruukin ry:llä
La 10.10.
klo 18 syysseurat, alustus Paavolan ry:llä, Risto Launonen
Su 11.10.
klo 13 seurat Revonlahden ry:llä, Jouko Saukko, Heikki Saarela **klo 13** syysseurat, messu kirkossa ja kirkkokahvit ry:llä Paavolan kirkko, Aimo Hautamäki **klo 17** seurat Siikajoen Rauhanyhdistys ry:llä Petri Kulmala, Arto Kivioja **klo 18** syysseurat Paavolan ry:llä, Mika Kalliokoski, Jaakko Räisänen
Ti 13.10.
klo 12 aikuistenkerho Paavolan ry:llä **klo 13** aikuistenkerho Teuvo Timlinillä
To 15.10.
klo 18 alueellinen rippikoulun kodinilta Ruukin ry:llä, Arttu Terho

ELÄMÄNKAARI

Kastettu
Emil Veli Verneri Karvonen
Milo Antero Keinonen
Elias Jussi Antero Kinnunen
Sisu Onni Olavi Känsäkangas
Veini Alvin Kaspian Mustanoja

Hautaan siunattu
Kerttu Susanna Törmäkangas 101 v.
Aini Maija Moisare 88 v.
Mika Petteri Ojala 30 v.

YHTEYSTIEDOT

puh. (08) 2132 610
raahen.seurakunta@evl.fi
www.raahenseurakunta.fi
Ajanvaraukset puhelimitse

Raahen kirkkoherranvirasto
Sovionkatu 1, Raahe
Avoinna ma-to klo 9–11 ja 12–15, myös ajanvarauksella.
Suljettu perjantaisin ja ma-to klo 11–12.

Ruukin seurakuntatoimisto
Heikinkuja 2, Ruukki
Avoinna keskiviikkoisin klo 9–12 ja ajanvarauksella.

Vihannin seurakuntatoimisto
Onnelantie 8, Vihanti
Avoinna torstaisin klo 9–12 ja ajanvarauksella.

Taloustoimisto
Sovionkatu 1, 2. krs, Raahe
p. (08) 2132 600
Avoinna ma-to klo 9–11 ja 12–15.
Suljettu perjantaisin ja ma-to klo 11–12.